

takový poměr, že jeho výrok by bylo považovati za výrok pojišťovny, článek nenaznačuje, rozsudek nezjišťuje a ani stěžovatel nedoličuje. Nelze tedy tvrditi, že průměrný čtenář mohl něco takového z článku vyčísti.

Podle toho, co uvedeno, je nasnadě, že se ani ohledně tvrzeného výroku lékařova nedostává stíhající pojišťovně aktivní legitimace k podání žaloby. Netřeba se proto zabývatí vývody, jimiž zmáteční stížnost napadá odůvodnění rozsudkového výroku, že se v uvedeném směru obžalovanému podařil důkaz pravdy, neboť i kdyby tyto vývody byly podstatné, nemohly by přivoditi rozhodnutí soukromé žalobkyni příznivější.

Čís. 6338.

Veřejným zájmem ve smyslu § 6, odst. 4 zákona o ochraně cti není jen zájem všech občanů, nebo zájem počtem neomezeného okruhu jejich, nýbrž i zájem jednotlivé složky společnosti.

Jen při hájení soukromého zájmu se vyžaduje, aby jeho hájení bylo pojato do pachatelova úmyslu; jde-li však o zájem veřejný, stačí již jeho objektivní existence, aniž je třeba, aby pachatel jednal v úmyslu jej hájiti.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1939, Zm I 139/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby pro přestupek podle § 4 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhl. čís. 145/1933 Sb. z. a n.

Z d ů v o d ů:

Nalézací soud vyložil smysl stíhaného článku tak, že se jím soukromému žalobci vytýká zaprodanectví v tom směru, že je v poměru závislosti k velkomlýnům, jejichž existenční zájmy jsou v naprostém rozporu se zájmy malých a řemeslných mlynářů, a že musí poslouchati uvedené velkomlýny, ježto je jimi finančně podporován.

Uvažuje pak v rámci řečeného výkladu článku (stranami nenapadeného) o důkazu pravdy a o důkazu omluvitelného omylu, zjistil soud toto:

Politika velkomlýnů (Ústředního družstva obchodních mlýnů — Údomu) je namířena proti malým mlynářům (Mlynářskému družstvu). Úkolem zmenšiti vliv Mlynářského družstva byl pověřen N., který za tím účelem založil »Obranu slovenských mlynov«. Spolek »Mlynářská Obrana« (který je soukromým žalobcem a je zastoupen svým předsedou P.) byl založen v r. 1935; jeho akce byly namířeny proti »Mlynářskému družstvu«; na tyto akce přijímal předseda uvedeného spolku

(P.) peníze od N., které pocházely z částek, jež N. přijal od Údomu. Ježto N. zatajil P-ovi pravý zdroj peněz, nemá nalézací soud za dokázáno, že P. věděl, odkud pocházejí peníze, které přijal od N.

Tato skutečnost vylučuje podle názoru nalézacího soudu závěr o tom, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy o zaprodanectví soukromého žalobce. Má však za to, že zjištěné skutečnosti postačují k závěru o tom, že se podařil důkaz omluvitelného omylu, jež pokládal za přípustný, neboť se uvedení skutečností stalo ve veřejném zájmu.

Stěžovatel se domnívá, že důkaz omluvitelného omylu nebyl přípustný (§ 281, čís. 9 b) tr. ř.) jednak proto, že v souzeném případě nešlo o zájmy všech státních občanů, ani o zájmy kruhu občanů počtem neomezeného, jednak proto, že hlavním úmyslem pisatelovým bylo útočiti na soukromého žalobce, kdežto chránění veřejného zájmu bylo jen vedlejším cílem.

V prvním směru je poukázati na to, že se podle § 6, odst. 4 zák. o ochr. cti veřejným zájmem rozumí zájem, jaký má společnost nebo její jednotlivé složky na uspořádání věcí veřejných a sociálních. Není proto zmateční stížnost v právu, pokládá-li za veřejný zájem jen zájem všech občanů nebo zájem okruhu občanů počtem neomezeného. Ježto v souzeném případě šlo o zájmy malých a řemeslných mlynářů, kteří jsou složkou společnosti, jakou má na mysli uvedené ustanovení, právem usoudil nalézací soud, že jsou splněny nahoře zmíněné podmínky § 6, odst. 4 uvedeného zákona.

V druhém směru je uvést toto: Byl-li čin spáchán způsobem uvedeným v § 6, odst. 3 zák. o ochr. cti, vyžaduje se jako podmínka přípustnosti důkazu omluvitelného omylu, aby uvádění nebo sdělování skutečností, o jaké jde, bylo ve veřejném zájmu, neb aby ho bylo potřebí k obhájení oprávněného důležitého zájmu soukromého. Z uvedeného stylisace § 6, odst. 3 cit. zák. vysvítá, že se jen při hájení soukromého zájmu vyžaduje, aby bylo jeho hájení pojato do úmyslu pachatelova, že však tam, kde bylo uvedení skutečností ve veřejném zájmu, není třeba, aby pachatel jednal v úmyslu hájiti veřejný zájem, nýbrž že tu postačuje jeho objektivní existence (srovnej zprávu ústavně-právního výboru tisk 2268/1933, str. 28).

Není proto zmateční stížnost v právu, snaží-li se dovozovati nepřipustnost důkazu omluvitelného omylu v souzeném případě z toho, jaký cíl tím sledoval pisatel zprávy. Požadavek kladený stěžovatelkou, aby bylo hlavním úmyslem pisatelovým chránit veřejný zájem, zřejmě ve smyslu původního znění § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n., pozbyl oprávnění už následkem nové úpravy § 6 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. Že v souzeném případě je důkaz omluvitelného omylu nepřipustný proto, že uvedená složka společnosti neměla zájem na tom, zvědět, jak se chová organizace, jež o sobě tvrdí, že chrání její zájmy, zmateční stížnost se ani nepokouší tvrditi. Byla proto zmateční stížnost soukromého žalobce zamítnuta.